

Auditointikohde	2. Korkeakoulun perustoimintojen laadunvarmistuksen kattavuus ja vaikuttavuus a) Tutkintotavoitteinen koulutus
Näytön nimi	AIKUISKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN
Näytön laadinnan vastuuhenkilöt	Mervi Lätti, projektipäällikkö, Kehittämispalvelut Kim Wrangle, yliopettaja, Liiketalouden ja tekniikan keskus
Näytön tarkoitus	Näytön tarkoituksena on kuvata Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen kehittämiskäytäntöjä.

1. NÄYTÖN KUVAUS

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun aikuiskoulutus koostuu ammattikorkeakoulu- ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavasta koulutuksesta, erikoistumisopinnoista, avoimen ammattikorkeakoulun opinnoista, oppisopimustyyppisestä koulutuksesta ja henkilöstön täydennyskoulutuksesta. Aikuiskoulutuspalvelut suunnitellaan siten, että ne muodostavat asiakkaiden tarpeiden kannalta luontevan kokonaisuuden. Asiakas- ja aluelähtöinen aikuiskoulutus on tärkeä osa ammattikorkeakoulun toimintaa. Aikuiskoulutuksen laajentaminen ja uusien toimintamallien käyttöönotto on yksi Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun keskeisistä tavoitteista. Tässä näytössä keskitytään tutkintoon johtavaan aikuiskoulutukseen.

Aikuiskoulutuksen suunnittelu

Aikuiskoulutuksen suunnittelun perustana ovat PKAMK:n strategia 2007–2012 ja koulutuksen kehittämisohjelma. OKM/TASO 2010-2012 sopimuksen mukaan asiakas- ja aluelähtöinen aikuiskoulutus on yksi keskeisistä kehittämiskohteista.

Koulutustoiminnan strategisesta suunnittelusta ja kehittämisestä vastaa vararehtori. Koulutuksen kehittämisryhmä koordinoi koulutustoiminnan yhteisiä prosesseja, tutkintoon johtavan koulutuksen OPS-prosessia, arviointia ja opetuksen laadun kehittämistä. Koulutuksen kehittämisryhmä ja aikuiskoulutusryhmä osallistuvat aloituspaikkajaon valmisteluun. Myöhemmin tässä näytössä aikuiskoulutuksen arviointiosiossa esitellyn taustaselvityksen tuloksia hyödynnetään aloituspaikkajaosta päätettäessä. Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen ohjausryhmä (YAMK-ohjausryhmä) osallistuu aloituspaikkajaon valmisteluun ja vastaa YAMK-koulutuksen pitkäjänteisestä kehittämisestä. Vararehtori päättää aikuiskoulutuksen aloituspaikkajaosta.

Aikuiskoulutuksen toteutussuunnitelmien laadinnasta keskuksissa vastaavat aikuiskoulutuksesta vastaavat koulutus- ja kehittäispäälliköt sekä YAMK-tutkintojen vastuuhenkilöt. Aikuiskoulutuksen toteutussuunnitelmien perustana ovat samat opetussuunnitelmat kuin nuorten koulutuksessa. Opetussuunnitelmien kehittämiskäytännöt on kuvattu erillisessä näytössä.

- [PKAMK:n strategia 2007–2012](#) (s. 21–22)
- [Koulutuksen kehittämisohjelma 2011–2012](#) (s. 24–25)
- [Esitys vuoden 2012 aikuiskoulutuksen aloituspaikoista](#) (Koulutuksen kehittämisryhmä 23.5.2011)

Aikuiskoulutuksen toteutus

Tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen toteutusta ohjaavat tutkintosääntö ja samat ohjeistukset kuin nuorten tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Aikuiskoulutuksen toteutuksen erityispiirteenä on opintojen mo-

nimuotoistaminen. Monimuoto-opinnoissa yhdistyvät lähi-, verkko- ja itsenäinen opiskelu. Toteutuksissa aikuisopiskelijan aiemmin hankitun osaamisen (AHOT) huomioiminen ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) laadinta korostuvat. Erityisesti YAMK-opinnäytetyöt liitetään opiskelijan työpaikan ja tehtävien kehittämiseen. Aikuiskoulutuksen toteutuksen ohjauksesta keskuksissa vastaavat edellisessä kohdassa (aikuiskoulutuksen suunnittelu) mainitut henkilöt.

- [PKAMK aikuisten monimuoto-opiskelun mallit](#)

Aikuiskoulutuksen arviointi

Tutkintoon johtavaa aikuiskoulutusta arvioidaan pääosin samalla tavalla kuin nuorten koulutusta. Tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen lukuvuosipalautetta (OPALA) on kerätty säännöllisesti vuodesta 1999 alkaen. Opiskelijapalautteet käsitellään sekä koulutuksen kehittämissuunnitelmassa että aikuiskoulutusryhmässä (ks. Opiskelijapalautteen kerääminen ja hyödyntäminen -työohje). Aikuiskoulutuksen opiskelijapalautteen tuloksista on raportoitu säännöllisesti erikseen vasta vuodesta 2008 alkaen. Opiskelijapalautteen keruun ja hyödyntämisen käytännöt kuvataan tarkemmin Opiskelijapalautteen kerääminen ja hyödyntäminen -näytössä.

Aikuiskoulutustoteutuksia arvioidaan myös erillisillä selvityksillä. Arvioinnit vaikuttavat aikuiskoulutuksen kehittämiseen. Tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen opetussuunnitelmien arviointi toteutettiin vuonna 2008 tekemällä verkkokysely aikuiskoulutuksen opettajille ja opiskelijoille, arvioimalla opetussuunnitelma-dokumentteja sekä koulutusohjelmien itsearvioinneilla. Yhteistyössä Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa toteutettiin YAMK-tutkintojen vertaisarviointi vuonna 2010. Aikuiskoulutuksena järjestettävästä AMK-tutkintoon johtavasta koulutuksesta vuosina 2006–2010 on koottu tilastoaineistoja, opiskelijapalautteita ja koulutustarpeen ennakoita aikuiskoulutuksena järjestettävien koulutusten toteutumisen arvioimiseksi ja aloituspaikkajaon päätöksenteon tueksi.

- [Aikuiskoulutuksen lukuvuosipalautteen \(OPALA 2010\) kooste](#)
- [Auvinen, Malinen & Mikkonen \(2008\). Aikuiskoulutuksen toteuttajasta työyhteisöjen osaamisen kehittäjäksi. PKAMK:n aikuiskoulutuksen opetussuunnitelmien arviointi.](#) (s. 62–69)
- [Tautaselvitys - Aikuiskoulutuksena järjestettävä AMK-tutkintoon johtava koulutus PKAMK:ssa vuosina 2006 - 2010.](#)

Aikuiskoulutuksen kehittäminen

Aikuiskoulutuksen lähivuosien kehittämissuunnitelmat on kirjattu PKAMK:n koulutuksen kehittämissuunnitelmassa. Vuosien 2011 - 2012 keskeisenä kehittämissuunnitelmana on aikuiskoulutuksen laajentaminen ja toteutusten uudistaminen.

Koulutuksen kehittämissuunnitelmalla ja aikuiskoulutusryhmällä on keskeinen rooli aikuiskoulutuksen kehittämissuunnitelmien koordinoinnissa. Koulutuksen kehittämissuunnitelma koordinoi koulutuksen kehittämissuunnitelman toteuttamista ja toteutumisen seuranta. Aikuiskoulutusryhmä koordinoi aikuiskoulutuspalvelujen kehittämissuunnitelman (AIKE) toteutusta, seuraa toteutumista ja toimii hankeen ohjausryhmänä. Ylempien tutkintojen kehittämisestä vastaa YAMK-ohjausryhmä.

- [Aikuiskoulutusryhmän toimintasuunnitelma 2011](#)
- [Koulutuksen kehittämissuunnitelman toimintasuunnitelma 2011](#)
- [Aikuiskoulutuksen kehittämisen linjauksia](#)

2. NÄYTTEET SOVELTAMISESTA

a. YAMK-koulutuksen kehittäminen PKAMK:ssa sekä liiketalouden ja tekniikan keskuksessa

PKAMK on järjestänyt ylemmän ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta vuodesta 2003 alkaen. Tällä hetkellä koulutusta annetaan seuraavissa koulutusohjelmissa: Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen, Teknologiaosaamisen johtaminen sekä Ympäristöteknologia. Liiketalouden ja tekniikan keskuksen (LITE) toteuttama Teknologiaosaamisen johtamisen koulutusohjelma hallinnoidaan keskuksessa, mutta toteutetaan monialaisena yhteistyönä. Koulutuksen suunnittelua, toteutusta, arviointia ja kehittämistä koordinoi monialainen YAMK-ohjausryhmä sekä koulutusohjelman YAMK-tiimi.

Monialainen YAMK-ohjausryhmä on toiminut vuodesta 2007 alkaen. Ohjausryhmän tehtävänä on YAMK-koulutuksen koordinointi, laadusta vastaaminen, määrän laajentaminen pitkäjänteisesti, kansallisiin ja kansainvälisiin foorumeihin osallistuminen sekä opinnäytetöiden käytäntöjen yhtenäistäminen.

PKAMK ja Savonia-amk suorittivat ylempien ammattikorkeakoulututkintojen vertaisarvioinnin helmikuussa 2010. Vertaisarviointi perustui valtakunnallisen YAMK-kehittämisen verkoston laatimiin arviointialueisiin ja -kriteereihin. Arvioinnin tulokset käsiteltiin YAMK-ohjausryhmässä ja LITE-keskuksen YAMK-tiimissä. Tämän jälkeen kehittämistyö on edennyt asetettujen tavoitteiden mukaisesti, joista esimerkkeinä opinnäytetöiden käytäntöjen yhtenäistäminen koko PKAMK:ssa, sekä YAMK-tutkintojen EQF:n tason 7 edellyttämän kansainvälisyysnäkökulman vahvistaminen.

- [YAMK-ohjausryhmän nimeämispäätös](#) (28.6.2010)
- [Vertaisarvioinnin yhteenvetoraportti 2010](#)
- [YAMK-ohjausryhmän muistiot](#)
- [Liiketalouden ja tekniikan keskuksen YAMK-tiimin muistiot](#)

b. AIKE – aikuiskoulutuspalvelujen kehittämishjelma

Vuonna 2007 laadittiin aikuiskoulutuksen pitkäjänteisen kehittämisen tueksi Aikuiskoulutuksen kehittämishjelma 2007 - 2012 kattaen laajasti kaikki aikuiskoulutusmuodot. Kehittämishjelman ensimmäisessä vaiheessa tehtiin aikuiskoulutuspalvelujen lähtötilanteen arviointi, jonka keskeinen osa oli tutkintoon johtavan koulutuksen opetussuunnitelmien arviointi. Arvioinnin perusteella laadittiin kehittämisehdotukset tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen kehittämistoimenpiteiksi (Auvinen ym. 2008).

Aikuiskoulutuksen kehittämishjelman toisessa vaiheessa haettiin ja saatiin erillisrahoitus vuosille 2010–2011 opetus- ja kulttuuriministeriöstä asiakas- ja aluelähtöisen aikuiskoulutuksen kehittämiseksi (AIKE-ohjelma). AIKE-ohjelman kokonaisvastuu on projektipäälliköllä. Kehittämistyön tukena on projektiryhmä, jossa on jokaisesta keskuksesta koulutus- ja/tai aikuiskoulutustiimin jäsen. Keskuskohtainen kehittäminen tapahtuu koulutus- ja kehittämispäälliköiden ohjaamien tiimien koordinoimana. Kehittämiskohteet määriteltiin keväällä 2010. Syksystä 2010 alkaen on hankkeessa kehitetty AMK-tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen monimuoto-opintojen joustavia toteutusratkaisuja ja toimintamalleja (erityisenä painopisteenä sosiaalialan, hoitotyön, tekniikan ja liiketalouden koulutusohjelmat). Samoin on edetty myös muilla toimenpidekokonaisuuksien alueille: aikuiskoulutusosaamisen vahvistamisessa, aikuiskoulutuksen kansainvälistymisessä ja tuotteistamisen tukemisessa.

Aikuiskoulutusryhmän kokouksissa käsitellään AIKE-ohjelman ajankohtaisia asioita. Seurannasta ja toiminnan arvioinnista vastaa ohjausryhmä, johon kuuluvat aikuiskoulutusryhmän lisäksi PKAMK:n vararehtori, Savonia-amk:n vararehtori ja Itä-Suomen yliopiston aikuiskasvatustieteen professori.

- [AIKE-ohjelman intrasivusto](#)

3. TOIMINNAN ITSEARVIOINTI

Hyvät käytännöt	- Aikuiskoulutuspalvelujen kehittämisohjelma (AIKE)- YAMK-ohjausryhmä- YAMK-tiimi Liiketalouden ja tekniikan keskuksessa
Kehittämiskohteet	- Aikuiskoulutuksen hallinnollisen ja pedagogiikan johtamisen vahvistaminen sekä aikuiskoulutuksen henkilöstö- ja muiden resurssien ennakointi ja varmistaminen- Aikuiskoulutuksen toteutustapojen ja opiskelijoiden tukipalvelujen kehittäminen- Aikuiskoulutuksen kehittämisen jatkuvuuden varmistaminen AIKE-ohjelman jälkeen
Käynnissä olevat kehitystoimet	- Aikuiskoulutuspalvelujen kehittämisohjelmaan (AIKE) sisältyvät kehittämistoimet- Aikuiskoulutustarjonnan strateginen suuntaaminen systemaattisen ennakkoinnin perusteella työelämä- ja tarvelähtöisesti